

Pendants de les intencions

Les notícies relacionades amb la situació de la llengua no són afaflagadores, potser per això el Govern de la Generalitat darrerament ha llançat diverses iniciatives de suport al català, que de moment són això, iniciatives, i algunes no sempre noves.

La més sonada d'aquestes iniciatives ha estat l'acord de govern del passat 30 de novembre pel qual la Generalitat exigirà la presència de la llengua en la contractació pública i les subvencions que atorgui. En concret, s'exigirà que les empreses contractades "hauran d'utilitzar el català en rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic"; a més, "quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o dels serveis contractats, aquests hauran de ser en català". L'acord també diu que els productes contractats han de dur manuals d'instrucció o documentació tècnica en català, i que els productes artesanals que es distribueixin a Catalunya hauran d'estar etiquetats en català. Altres elements que hauran de ser en català són projectes i estudis que encarregui la Generalitat, i en la gestió de serveis públics, en què els adjudicataris hauran de fer servir el català en documentació interna, retolació, megafonia, instruccions d'ús i etiquetatge dels productes que ofereixin. L'acord es vol fer efectiu més enllà del Principat, ja que estableix que, pel que fa als contractes de gestió de serveis públics, també hauran de ser en català les comunicacions i notificacions "adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català", tot i que no diu si hom

podria rebre en català fora dels Països Catalans. També per optar a subvencions, a més de complir el que estableix la llei de política lingüística, "les empreses amb establiments oberts al públic han d'estar en condicions de poder atendre els consumidors i consumidores en qualsevol de les llengües oficials a Catalunya".

Perquè no es quedi en bones intencions, almenys sobre el paper, l'acord també inclou una comissió de seguiment per assegurar-ne el compliment.

Les associacions en defensa de la llengua han valorat el gest però sense fer salts d'alegria i esperant a veure com s'aplica. "A mi em sembla bé", diu el president d'Òmnium Cultural, Jordi Porta, i afegeix: "Sempre que es pugui dur a la pràctica i afecti no només a l'etiquetatge sinó a coses com els programaris dels ordinadors." També des de la Coordinadora d'Associacions en Defensa de la Llengua (CAL) es considera positiu l'acord, tot i que el seu portaveu, Pere Cardús, alerta que l'acord preveu "la possibilitat de saltar-se'l", ja que sobre l'etiquetatge diu que haurà de ser en català, diu el text, "sempre que el cost d'aquesta mesura es consideri proporcionat als beneficis que es pretenen aconseguir". Cardús també demana que es tinguin en compte no només les empreses del Principat que etiquetin en català a tots els Països Catalans, sinó també les de la resta del país que també tinguin els seus béns i serveis en català.

Més crític que els altres dos és la Plataforma per la Llengua. El seu portaveu, Bernat Gasull, recorda que l'actual acord "no és cap novetat" i que diu el

El Govern de la Generalitat de Catalunya ha impulsat darrerament diverses iniciatives relacionades amb la llengua. Iniciatives que en alguns casos són noves i en altres no. Les associacions de defensa de l'idioma reclamen que es passi de les promeses als fets.

mateix que l'article 30 de la llei de política lingüística de l'any 1998: "Per tant, ja ho haurien d'haver fet." Es per això que es mantenen a l'expectativa, però no amb massa esperances, i posen com a exemple del seu pessimisme que ells van signar acords amb els diversos departaments de la Generalitat (entre altres institucions) perquè es comprometés sin a consumir vi, aigua i cava etiquetat com a mínim en català, i que han comprovat com aquest compromís no s'està complint. Des de la Plataforma també alerten que la Generalitat pot tenir molt bones intencions i fins una llei que li permet regular sobre l'etiquetatge, però la legislació que es fa a Europa sobre etiquetatge pot aturar tota acció de l'administració catalana, ja que la directiva de la UE sobre aquesta qüestió deixa clar que només es pot obligar a etiquetar en una de les llengües de la Unió, i el català ni és a l'actual reglament ni és al tractat constitucional que es proposa.

Vistes aquestes crítiques queda clar que la comissió de seguiment de l'acord tindrà molta feina. Ara mateix, per exemple, els cursos d'informàtica que s'estan fent a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i que subvenciona la Generalitat s'imparteixen en castellà. Paradoxalment, l'IEC va fer públic un document fa unes setmanes en què alertava de la possible desaparició de la llengua.

Un expositor català. L'altra gran novetat de l'any que vol impulsar la Generalitat de Catalunya relacionada amb la llengua són uns expositors especials per a productes audiovisuals en català per a grans centres comercials.

Aquesta iniciativa, que es presenta aquesta setmana, és fruit d'un conveni de col·laboració entre la Secretaria de Política Lingüística, el Departament de Comerç, Consum i Turisme, i l'empresa Enciclopèdia Catalana, ja que avui és el principal editor i distribuïdor de vídeos, DVD, CD-ROM, i jocs d'ordinador en català. Entre l'administració i l'empresa finançaran aquests expositors, que es denominaran *prestatgeria única*, i serà Enciclopèdia qui en serà el gestor.

La idea parteix de l'opinió dels implicats en el sector que els productes audiovisuals en català a les grans superfícies,

La Generalitat vol condicionar compres i subvencions a la presència del català als productes. L'altra iniciativa en aquest sentit és l'anomenada *prestatgeria única*.

és a dir, on es ven més, no tenen ni difusió ni visibilitat, i quan s'acaben no es reposen. D'aquí vindria la idea de crear aquesta *prestatgeria única*, per fer visibles aquests productes i que sempre estiguin disponibles. Per Manel Sanglas, responsable de la divisió de DVD d'Enciclopèdia Catalana, la iniciativa és molt positiva: "El DVD és un suport que fins que no el tens a les mans i l'obres mai no saps en quin idioma estarà. Ara es concentraran tots els que estan en català, també els videojocs. És un gran avantatge." Aquesta iniciativa s'aplicaria en tres anys. Començaria per l'àrea metropolitana de Barcelona, enguany, per expandir-se progressivament. També està prevista una iniciativa complementària a les llibreries i quioscs.

Des de la Plataforma per la Llengua, Gasull es mira la iniciativa de la *prestatgeria* amb escepticisme: "Pot ser ideal per a llocs on no hi ha aquests productes, però en altres pot ser una mena de *ghetto*." També es d'aquesta opinió el president d'Òmnium, Jordi Porta: "No sé si és el millor, pot ser una mena de reserva catalana." Més contundent encara es mostra el portaveu de la CAL, Pere Cardús: "És molt negatiu; d'una banda, perquè si hem de fer una *prestatgeria* diferenciada vol dir que estem molt ma-

lament, i a més és una mesura que no incentiva la compra sinó que l'estigmatitza i ho converteix en un producte de militància." Per Cardús, les mancances respecte als productes audiovisuals en català no es resolen amb aquest expositor, sinó "amb una acció contundent de l'administració, fent complir la llei, o, millor, fent una llei de veritat i no unes *Homilies d'Organyà* que, a diferència de la resta de lleis, no planteja cap sanció".

Caldrà veure com es concreta la iniciativa de *prestatgeria única*, a quins llocs es col·loca i si pot anar més enllà del Principat. Potser és un *ghetto* o potser és el pas de no existir a existir en el *ghetto*. Del balanç de la temporada de Nadal, quan més productes audiovisuals es compren, se'n podrà fer una primera anàlisi, que s'hauria d'ajuntar al balanç de la llei que s'havia marcat la Secretaria de Política Lingüística pel 2004.

De moment, però, la *prestatgeria* neix coixa, ja que el producte audiovisual estretlla actualment no és el DVD, sinó els jocs per a videoconsolles (vegeu pàgs. 42-44), i l'únic que existeix amb versió en català és el del Barça, segurament el primer producte d'oci massiu en català no subvencionat per la Generalitat.